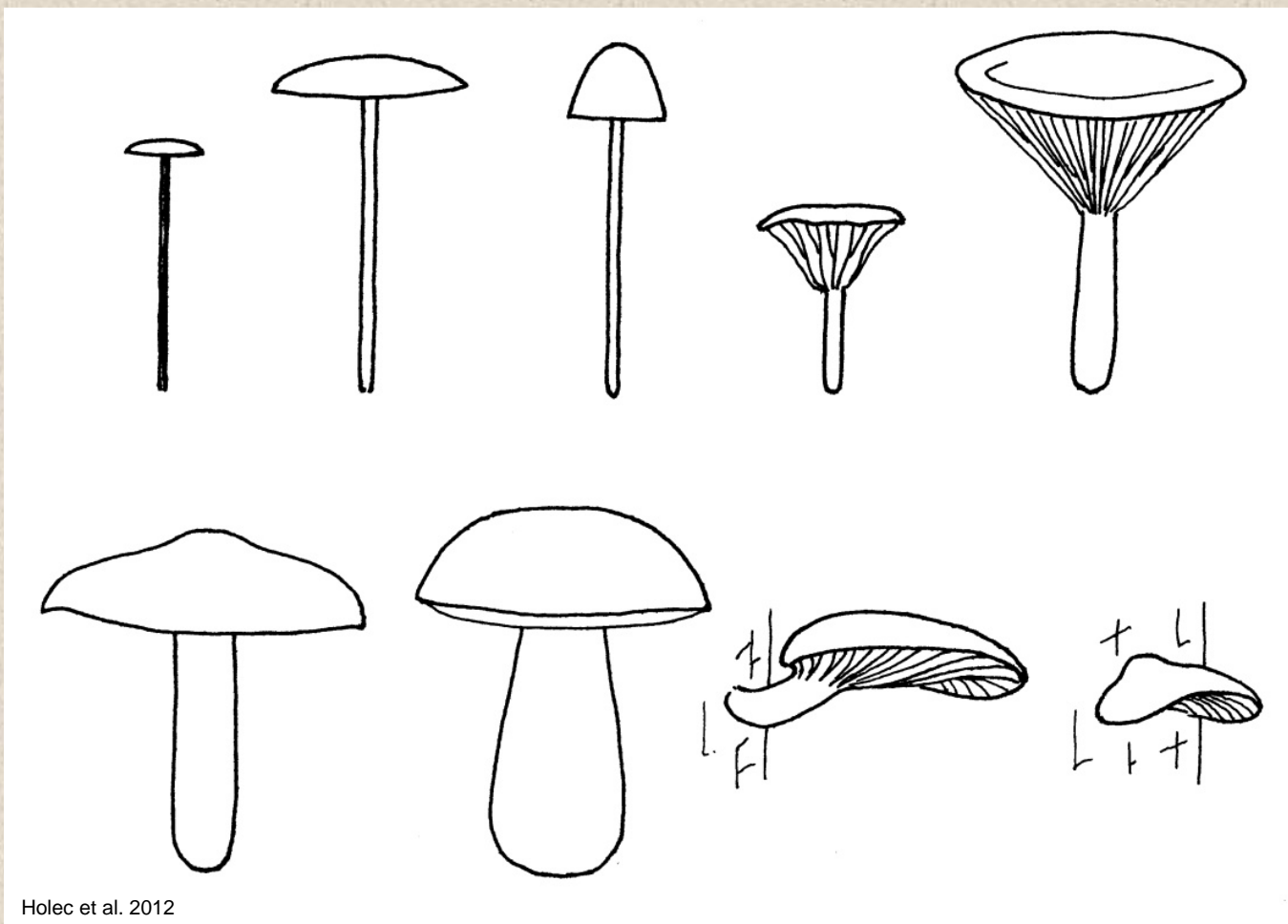

makromorfologické znaky kloboukatých bazidiomycetů

„postava“ plodnice

marasmioidní (špička), collybioidní (penízovka), mycenoidní (helmovka), omphalinoidní (kalichovka), clitocyboidní (strmělka), tricholomoidní (čirůvka), boletoidní (hřib), pleurotoidní (hlíva), crepidotoidní (trepkovitka)

velum = obal plodnice

důležitá je jeho přítomnost či absence

v případě, že je vyvinuto, tak charakter, pomíjivost, zbarvení atd.

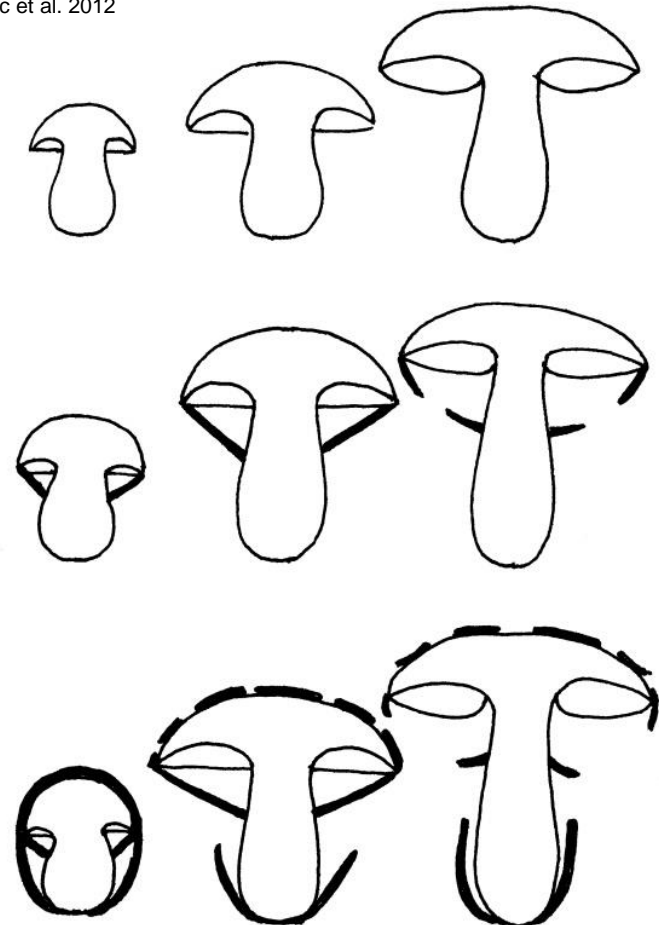
gymnokarpní plodnice

závoj (*velum
partiale*)

hemiangiokarpní
plodnice

závoj (*velum
partiale*) +
plachetka
(*v.universale*)

Holec et al. 2012

velum

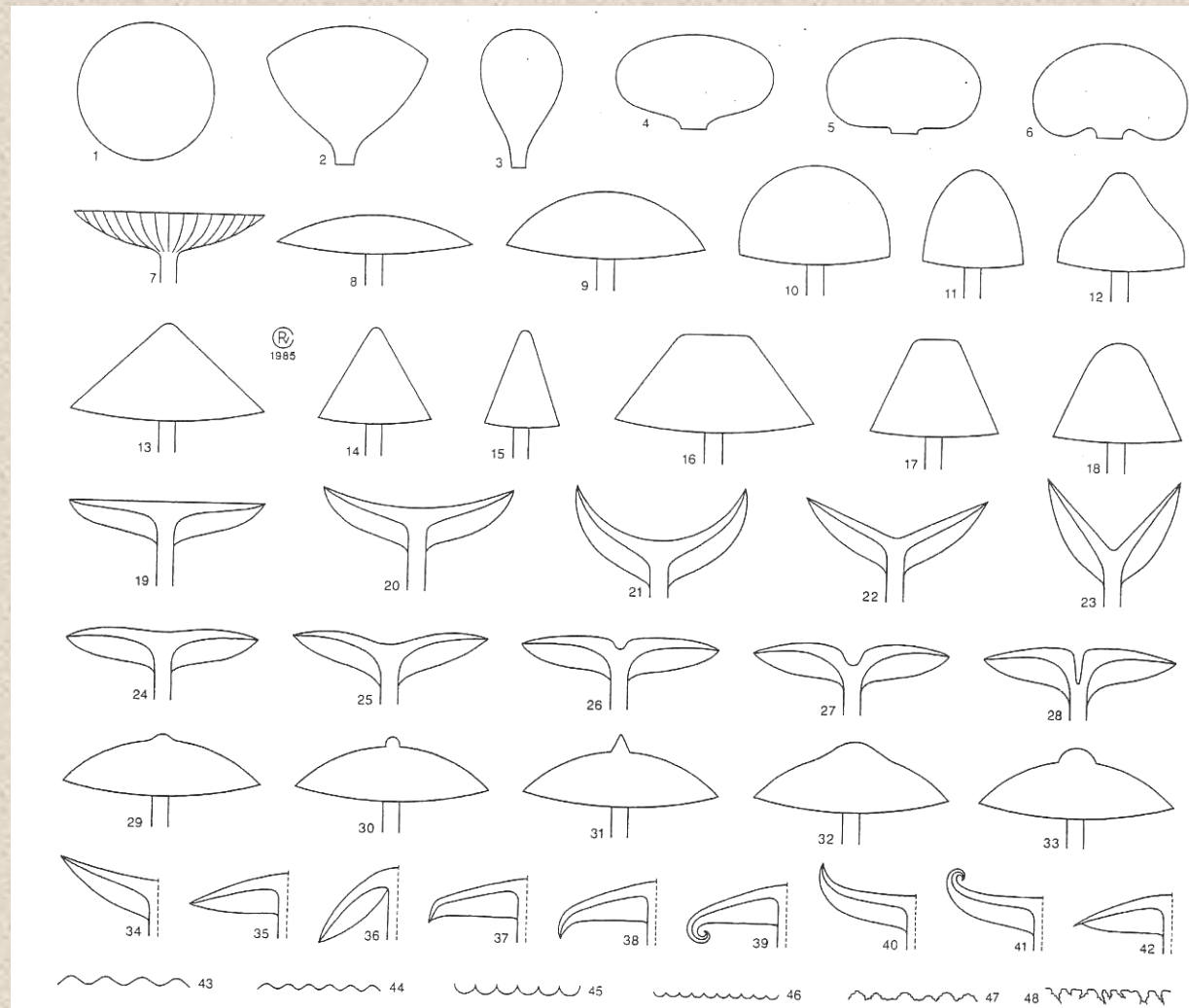

velum

klobouk

- velikost
- tvar (polokulovitý – 10, sklenutý – 8+9, zvoncovitý – 12, kuželovitý – 13-15, plochý – 7 aj.)
- charakter pokožky (sliz, šupinky, žíhání aj.)
- zbytky vlna na povrchu
- charakter okraje (rýhovaný, brvitý, zvlněný, vroubkovaný...)

klobouk

paraboloidní, řasnatě skládaný

rozprostřený, se strupovitými zbytky
vela a rýhovaným okrajem

sklenutý, hygrofánní, průsvitně čárkovaný

klobouk

šupinatý

plstnatě šupinkatý

vmačklý, radiálně žíhaný

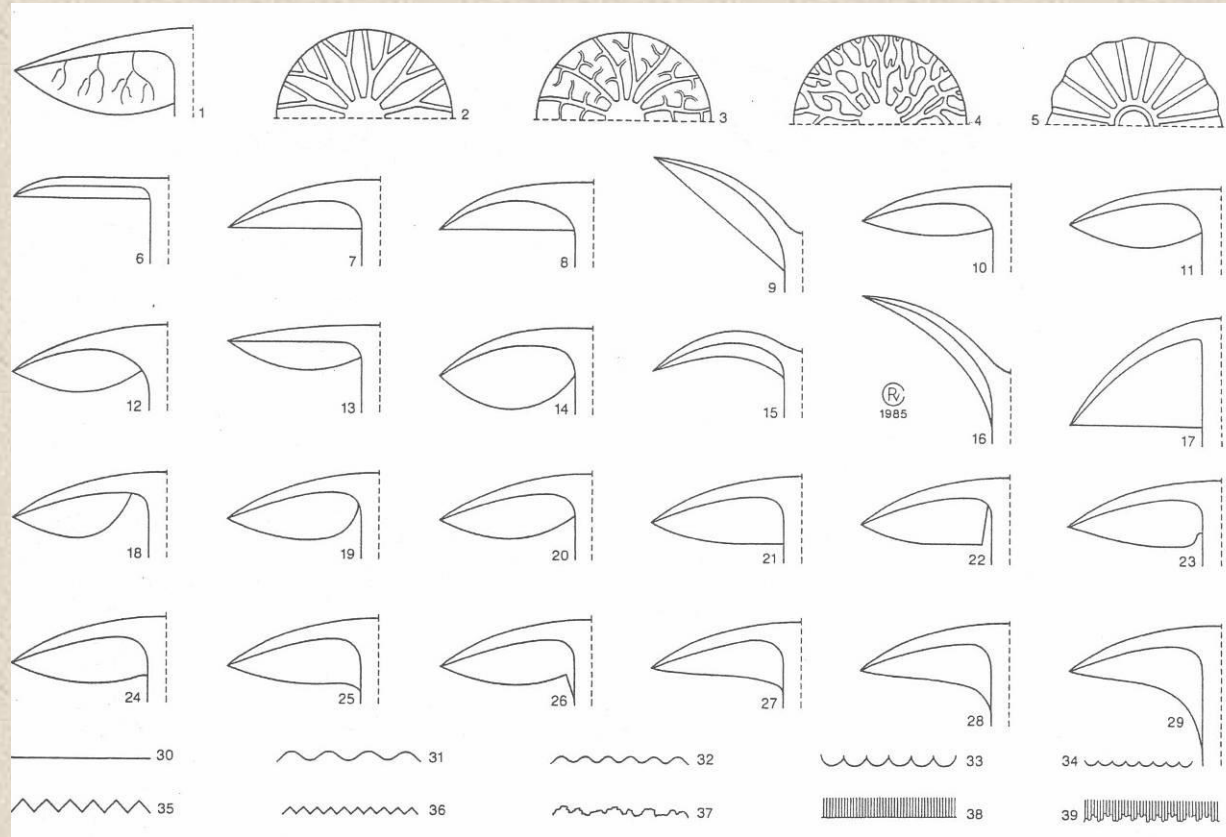

žebernatý okraj

lupeny

hustota

- přítomnost a četnost lupénků
- tvar (rovné, břichaté – 11-14...)
- připojení ke třeni (odsedlé – 18, volné – 19, vykrojené – 22+23, zoubkem sbíhavé – 26, sbíhavé – 28+29...)
- ostří (rovné, zvlněné, zubaté, brvité, vločkaté...)

lupeny

břichaté, volné

sbíhavé

krátce sbíhavé, tlusté, naspodu žilnaté

vykrojené

lupeny síťnatě žilnaté, sbíhavé

tlusté, řídké, sbíhavé

vykrojené, na ostří vločkaté a slzící

vykrojené, břichaté, na ostří světlejší a s růžovou linkou

třeň

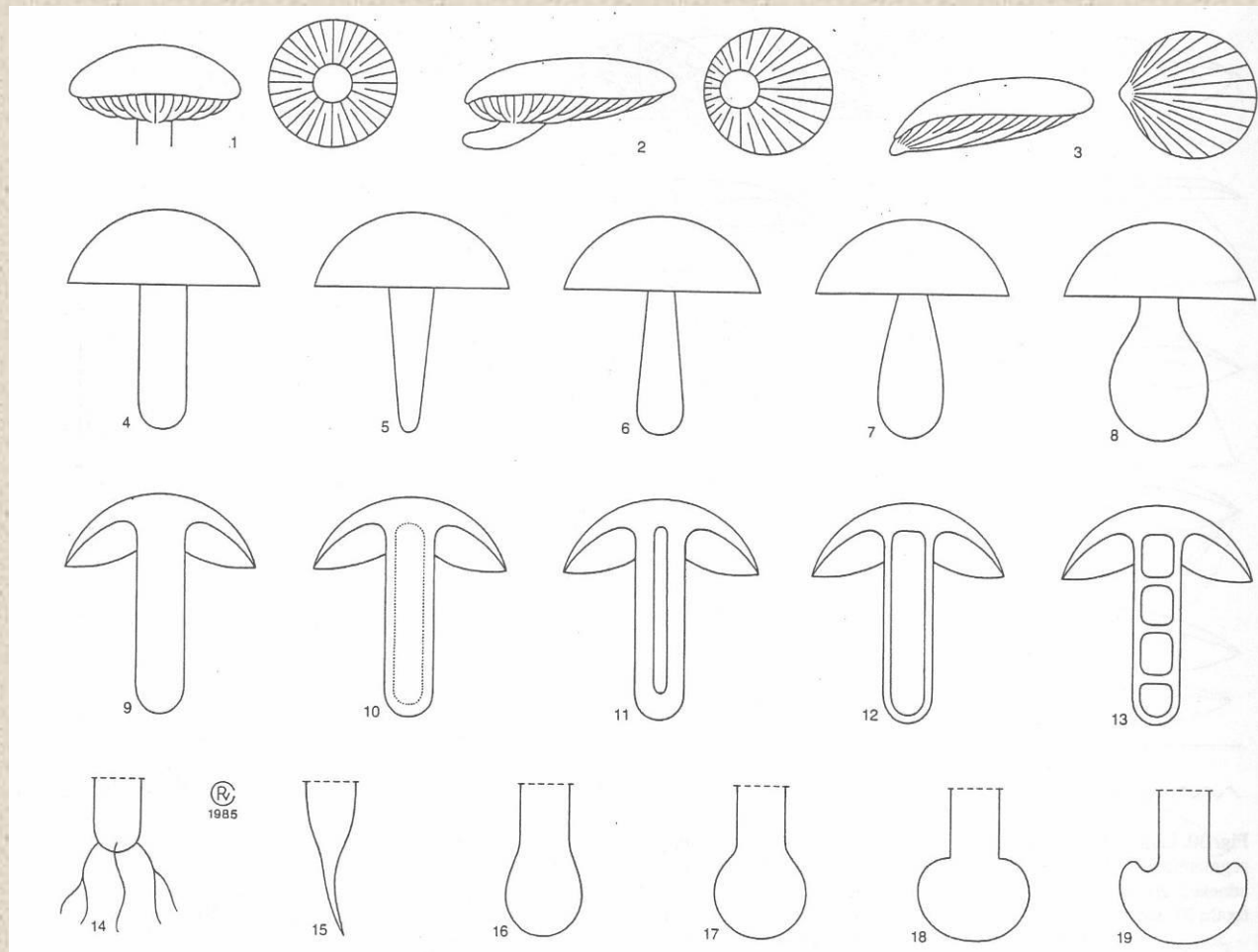
připojení ke klobouku
(centrální, excentrický,
postranní)

- tvar (válcovitý, kyjovitý,
břichatý)

- dužnina (dutý, vatovitě
vycpaný, sklípkatý)

- charakter báze (hlíza -
kulovitá, obroubená,
kořenující třeň,
rhizomorfy)

- zbytky vlna na povrchu

třeň

odstále šupinatý

vločkatě šupinkatý

kořenující

s kulovitou obroubenou hlízou

s řepovitou obroubenou hlízou

makrochemické reakce

(tzv. kapkové testy – kapka činidla na povrch plodnice nebo na řeznou plochu dužniny)

základní činidla:

- zelená skalice (10% roztok FeSO_4) – především holubinky (šedavá, růžová, zelená, negativní)
- hydroxidy (KOH , NaOH , NH_4OH : 20-40% vodný roztok) – pavučince, některé choroše, ryzce aj.
- guajaková tinktura
- páry NH_3 - hřibovité houby

dále kyseliny (HNO_3 60%, H_2SO_4 60%, HCl konc.), formaldehyd, anilin, benzidin, alfa-naftol (holubinky), fenol aj.

